

Maria Nowicka-Skowron

Politechnika Częstochowska

**RECENZJA KSIĄŻKI ARTURA ŚWIERCZKA
PT. ZARZĄDZANIE ŁAŃCUCHEM DOSTAW
W UJĘCIU ZINTEGROWANYM**

DOI: 10.15611/nit.2019.1.05

Z pełnym przekonaniem rekomenduję monografię autorstwa Artura Świerczka pt. *Zarządzanie łańcuchem dostaw w ujęciu zintegrowanym* wydaną w roku 2019 nakładem Polskiego Wydawnictwa Ekonomicznego. Polecane opracowanie przedstawia możliwości wykorzystania podejścia zintegrowanego w celu pogłębionej eksploracji problematyki zarządzania łańcuchem dostaw.

Oś rozważań, której podporządkowano strukturę publikacji, zaczerpnięto z klasycznego modelu funkcji zarządzania P-O-L-C (ang. *Planning, Organizing, Leading, Controlling*). Za pomocą składowych tych funkcji Autor podjął próbę rozpoznania procesu zarządzania łańcuchem dostaw jako planowania, organizowania, koordynowania i kontrolowania działań wielopodmiotowych natury logistycznej i pozalogistycznej. Następnie tak sformułowaną

koncepcję Autor wzbogacił walorami podejścia zintegrowanego, charakterystycznymi dla dwóch opozycyjnych stanowisk definiujących zróżnicowane podejście do procesu podejmowania decyzji, mianowicie perspektywy normatywnej (racjonalno-analitycznej) i perspektywy behawioralnej (intuicyjno-emocjonalnej). W konsekwencji ujęcie zintegrowane w zarządzaniu łańcuchem dostaw odwołuje się do podejścia dialektycznego, osadzonego na fundamencie paradoksu, pozwalającego na łączenie przeciwieństw. Wykorzystanie paradoksu jako instrumentu poznawczego, wpisującego się w hermeneutykę zarządzania, posłużyło do przeprowadzenia refleksji metaparadygmatycznej. Okazało się szczególnie przydatne do rozpoznania procesu

zarządzania łańcuchem dostaw zgodnie z dwoma podstawowymi paradygmatami w naukach o zarządzaniu – paradygmatem neopozytywistycznym oraz interpretatywno-symbolicznym.

Wskazanim ramom teoretycznym podporządkowano strukturę pracy, która obejmuje sześć rozdziałów. Autor podjął w nich próbę konceptualizacji zarządzania łańcuchem dostaw w myśl podejścia zintegrowanego.

W rozdziale pierwszym Autor zawarł wprowadzenie do problematyki zarządzania łańcuchem dostaw. W szczególności pozytywnie należy ocenić przeprowadzoną klasyfikację działań wielopodmiotowych podejmowanych w łańcuchu dostaw. Stanowią one bazę wyjściową do problematyki wbudowania aparatu regulacyjnego ponad sferą realną w łańcuchu dostaw. Ważnym walorem tego rozdziału jest omówienie zagadnień dotyczących zarządzania sferą działań pozalogistycznych, które stanowią komponent zarządzania łańcuchem. Inne monografie podejmujące tę problematykę koncentrują się przede wszystkim na działaniach natury logistycznej, nie prezentując kompleksowego zakresu oddziaływań regulacyjnych sfery pozalogistycznej w zarządzaniu łańcuchem dostaw. Na uznanie zasługuje też sformułowanie założeń postrzegania zarządzania łańcuchem dostaw w ujęciu zintegrowanym, a także – w konsekwencji – przedstawienie autorskiej interpretacji zarządzania łańcuchem dostaw z uwypukleniem jego procesualnego wymiaru.

W kolejnych czterech rozdziałach monografii Autor zaprezentował treść funkcji zarządzania łańcuchem dostaw (planowanie, organizowanie, koordynowanie i kontrolowanie) w przekroju normatywnym i behawioralnym. W każdym z nich Autor dokonał rekapitulacji częściowej, konsekwentnie nawiązując do podejścia zintegrowanego w realizacji czterech funkcji zarządzania. Taki cykliczny zabieg pozytywnie wpływa na przejrzystość rozważań i sprawia, że poszczególne rozdziały pracy w dużym stopniu ze sobą korespondują, zapewniając spójność prowadzonego dyskursu. W rozważaniach umiejętnie połączono klasyczny dorobek nauk o zarządzaniu (przede wszystkim w rozdziale pracy traktującym o organizacji i kontrolowaniu zarządzania łańcuchem dostaw) z teorią logistyki (szczególnie jest to widoczne w rozdziale podejmującym problematykę koordynacji działań wielopodmiotowych w zarządzaniu łańcuchem dostaw). W każdym z czterech rozdziałów umożliwia to przeprowadzenie trafnej syntezy rozważań tworzących częściowy fundament szczegółowej koncepcji zarządzania łańcuchem dostaw w ujęciu zintegrowanym, którą Autor prezentuje w ostatnim rozdziale monografii, zawierającym syntezę poprzednich rozdziałów, przenosząc i łącząc rekapitulację częściową poszczególnych funkcji na poziomie całego procesu zarządzania łańcuchem dostaw.

W ostatnim rozdziale książki Autor wykorzystał dorobek teorii chaosu, w szczególności koncepcję krawędzi chaosu, która stanowi niejako punkt styku, granicę między podejściem normatywnym i behawioralnym. Autor słusznie wskazuje przy tym, że granica ta ma charakter rozmyty, nieokreślony jednoznacznie, przez co na ogół przyjmuje postać obszaru chaosu, w obrębie którego zarządzanie łańcuchem dostaw powinno fluktuować. Ostatni rozdział pracy jest zwieńczeniem rozważań Autora na

temat zarządzania w ujęciu zintegrowanym, a zarazem logicznym domknięciem problematyki przedstawionej w całej monografii. Taki zabieg powoduje, że lektura inkrementalnie wprowadza czytelnika w zagadnienia dotyczące kolejnych funkcji zarządzania łańcuchem dostaw, umożliwiając mu kumulatywne zdobywanie wiedzy.

Przedstawione szczegółowe uwagi dotyczące poszczególnych rozdziałów pracy należy uzupełnić bardziej ogólną oceną całości monografii. Po pierwsze, mimo że problematyka zarządzania łańcuchem dostaw jest przedmiotem rozważań w wielu publikacjach zwartych, propozycję jej konceptualizacji w recenzowanej pracy należy uznać za nowatorską. Niniejsza monografia łączy klasyczną teorię zarządzania z koncepcją zarządzania łańcuchem dostaw, rozumianą jako proces obejmujący sekwencję uzupełniających się funkcji planowania, organizowania, koordynowania i kontrolowania działań wielopodmiotowych natury logistycznej i pozalogistycznej. Na krajowym rynku wydawniczym brakuje takiej publikacji, a recenzowana monografia z powodzeniem tę lukę wypełnia. Po drugie, osadzenie pracy w klasycznym nurcie nauk o zarządzaniu umożliwiło Autorowi zbudowanie mocnego fundamentu teoretycznego, który posłużył sformułowaniu spójnej koncepcji zarządzania łańcuchem dostaw. Niemniej nawiązanie do klasycznych podstaw teoretycznych nauk o zarządzaniu nie oznacza, że praca ma charakter retrospektywny, odwołujący się do przeszłości, stąd niemożliwy do aplikacji w funkcjonowaniu współczesnych łańcuchów dostaw – przeciwnie: dzięki wykorzystaniu podejścia zintegrowanego, łączącego myślenie racjonalno-analityczne z myśleniem intuicyjno-emocjonalnym, Autor niejako „urealnił” rozważania, nadając im bardziej praktyczny wymiar. Słusznie odszedł od sztywnego, sekwencyjnego wzorca, według którego przebiegają czynności regulacyjne, dowartościowując czynniki natury psychologicznej i emocjonalnej, przez co zarządzanie łańcuchem dostaw nabiera charakteru niesformalizowanego, emergentnego, a więc wyłaniającego się niejako „tu i teraz”, pod wpływem na bieżąco zachodzących zmian. Na tej podstawie zbudował autorską koncepcję, którą można z powodzeniem wykorzystać w dzisiejszym zarządzaniu łańcuchem dostaw. Wreszcie po trzecie, należy podkreślić, że nurt dialektyczny, osadzony na fundamencie paradoksu, który wykorzystano w eksplantacji problematyki zarządzania łańcuchem dostaw, wciąż pozostaje aktualny w dyskursie naukowym środowiska teoretyków nauk o zarządzaniu. Stąd przeprowadzenie refleksji metaparadygmatycznej w niniejszej monografii należy uznać za zabieg ze wszech miar pożądany, umożliwiający dalszy, pogłębiony rozwój teorii zarządzania łańcuchem dostaw.

Wnikliwa analiza podejmowanych problemów wraz z własnymi, interesującymi refleksjami naukowymi, uwzględniająca praktyczny wymiar działalności biznesowej, koncentrującej się na zintegrowanych łańcuchach dostaw, wpłynęła na uznanie opiniowanej monografii dr. hab. Artura Świerczka, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, za bardzo wartościowej próby przedstawienia aktualnego problemu nauk o zarządzaniu.

Recenzowaną monografię charakteryzują dojrzałość naukowa, kompleksowość ujęcia złożonych problemów decyzyjnych, a także nowatorskie podejście wpływające na wysokie walory poznawcze w teorii nauk o zarządzaniu organizacjami.